

sørger og det Menigheds-samfund, hvortil de ville slutte sig, som Grundloven har tillagt Borgerne i Almindelighed med Hensyn til Valget af de kirkelige Samfund, i hvilke de ville deeltage (Rigsdagstidende, 6te Sessjon, Anhang A Sp. 629—35). Rigsdagen fulgte Regeringens Anvisning, idet den vedtog Loven om Sognebaandets Løsning, og Kongen stadfæstede den. Hermed er da nimodsigelig givet, hvorledes Grundlovens § 80 skal sættes i Værk, og de Forsøg, der senere ere gjorte paa at tilveiebringe statskirkelige Kirke- og Menighedsraad, ere alle støtte an imod den i 1855 gjorte Begyndelse til Folketirkens Forsatning, og derved mislykkede. Det hedder saaledes i den Betænkning, som blev afgiven af Folkethingets Udvalg over Regerings-Udkastet til Oprettelse af Menighedsraad, og hvormed Sagen standsede (Jan. 1861), at Udkastets Hovedmangel var den, at det ikke søgte „sit Udgangspunkt i Menigheder, der frit og aandelig sluttede sig om en af Folketirkens Præster, hvis Tro de bele, men derimod i Menigheder, der ere dannede ved de udbortes Sognegrænser uden Hensyn til, hvor forskjellige kirkelige Ansuelser der maaskee findes indenfor dem, ja uden Hensyn til, om de der Bosiddende maaskee have løst Sognebaandet og sluttet sig til en udenfogns Præst.“ (Rigsdagstid. 12te Sessjon Anh. B. Sp. 817—18.) Udvalget udtalte iøvrigt sin Beredvillighed til at opfylde Grundlovens § 80, men kun ad den Wei, Sognebaandets Løsning anviste. Denne Wei er senere betraadt ved et fra Folkethinget udgaaet Lovforslag om en friere Benyttelse af Kirker og Kirkegaarde, og et Skridt videre frem i denne Retning er ogsaa det foreliggende Forslag. Efterhaanden som Sognetvangen hæves, vil der danne sig Menigheder, som sammenholdes ved det eneste rette Baand, Frihedens og Kjærlighedens, og først da vil der ogsaa kunne dannes virkelige Menighedsraad, som ere istand til at bære den i Grundloven behøvede Kirkeforsatning. Vil man i Sandhed denne, maa man ogsaa gaae den eneste mulige Wei til den, og man kan gjøre det saameget trostigere, som man derved er i Overensstemmelse ikke blot med de i selve Grundloven nedlagte Tanker, men ogsaa med den hele nyere Udvikling af vore kirkelige Forhold.

Udvalgets ovennævnte Fleertal tager derfor ikke i Betænkning at tilraade det foreliggende Forslag som et, der baade paa en varfom Maade afhjælper bestaaende Ulemper, maaskee forebygger ikke ringe Farer for Folketirken, og tillige giver et væsentligt Bidrag til Opfyldelsen af Grundlovens Løfte om en ny Forsatning for den.

Med Undtagelse af den alt omtalte forskjellige Opfattelse af, hvorledes man skal beværge den i Værnepligtsfriheden liggende Frihede, have vi kun nogle Endringer at foreslaae i Henseende til Forslagets Afværelse.

Mindretallet (Dresing og Krogh) kan ikke tilraade, at det foreliggende Lovforslag nyder videre Fremme, da dets Ophjælpelse til Lov efter vor Overbeviisning vilde være en meget skadelig Foranstaltning for den danske Folketirke.

Uden at miskjende den Forudsætning, som formeentlig ligger til Grund for Forslaget, at der hist og her gives Præster og Menigheder i Folketirken, hvor den gjensidige Forstaaelse har lidt Skade, og den egentlige Sjelensorg fra Præstens Side bliver udførlig, at saadanne opløste Forhold ere i høi Grad beklagelige, og at det maa være en alvorlig Opgave for Styrelsen af Folketirken at raade Bod netop paa Drøft og Mangler af denne Natur, kunne vi dog paa ingen Maade antage, at det Middel, som Forslaget indeholder, vilde være godt eller gavnligt. Først vil det ikke kunne bevises, at de tilstedeværende Mangler skal kræve et saa gennemgribende Middel som Ophævelsen af Grundreglen i Danske Lovs 2—3—9, der aabenbart er en Regel, som fra Kirkens første Tider er anseet uundgaaelig nødvendig for det kristelige Samfund, forat „Alt kunde stee symmeligt og med Orden“. Dernæst er det paatænkte Middel efter vor Overbeviisning saa fuldstændig som muligt et Forsøg paa at indgribe i et meget væsentligt Parti af Folketirkens indre Forsatning, men denne bør efter Grundlovens § 80 ordnes ved Lov, et Løfte, som paa ingen Maade kan forstaaes som et Løfte om en blot stykkevis Lovgivning, men derimod